

**ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ
СПРАВ**

**КІБЕРБЕЗПЕКА В УКРАЇНІ:
ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ
ПИТАННЯ**

**International scientific-practical conference
"Cybersecurity in Ukraine: Legal and
Organizational Issues"**

**Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
23 листопада 2022 року**

**ОДУВС
м. Одеса
2022**

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**КІБЕРБЕЗПЕКА В УКРАЇНІ:
ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПИТАННЯ**

**International scientific-practical conference
"Cybersecurity in Ukraine: Legal and Organizational Issues"**

**Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
23 листопада 2022 року**

Одеса
ОДУВС
2022

*Рекомендовано до друку рішенням кафедри кібербезпеки
та інформаційного забезпечення
Одеського державного університету внутрішніх справ*

*Всі матеріали надані в авторській редакції та виражають
персональну позицію учасника конференції*

Кібербезпека в Україні: правові та організаційні питання:
К38 матеріали міжн. наук. практ. конф., м. Одеса, 23 листопада 2022 р.
Одеса : ОДУВС, 2022. 152 с.
ISBN 678-717-70204

У збірнику представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на міжнародну науково-практичну конференцію «Кібербезпека в Україні: правові та організаційні питання», яка відбулася на базі кафедри кібербезпеки та інформаційного забезпечення Одеського державного університету внутрішніх справ 23 листопада 2022 року.

У матеріалах конференції приділено увагу актуальним теоретичним та практичним проблемам забезпечення інформаційної безпеки в Україні. Висвітлюється широкий спектр питань, пов'язаних з удосконаленням правового регулювання та адміністративно-правового забезпечення кібербезпеки в Україні. Розглянуто використання інформаційних систем, технологій та інформаційно-аналітична діяльність правоохоронних підрозділів у боротьбі з злочинністю та надано обґрунтовані рекомендації щодо вдосконалення підготовки персоналу для боротьби з кіберзлочинністю в Україні.

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції адресовано вченим, працівникам правоохоронних органів, аспірантам (ад'юнктам), здобувачам вищої освіти першого та другого рівня освіти.

© ОДУВС, 2022

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ТА ТЕХНОЛОГІЙ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ В БОРОТБІ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ

Анастасія ЯБЛОНОВСЬКА

слухач магістратури 1-го курсу ОДУВС

Ганна ФОРΟΣ

*т.в.о. завідувача кафедри кібербезпеки та
інформаційного забезпечення ОДУВС,*

к.ю.н., доцент

Сьогодні здається, що все стає цифровим - і світове кримінальне підпілля не є винятком. Насправді, організована злочинність і терористичні організації впроваджують нові інформаційно-комунікаційні технології з тривожною швидкістю. Правоохоронним органам, які намагаються не відставати, стає все важче виконувати свою роботу.

Інформаційні системи і технології набули поширення в більшості сфер життя суспільства, і в боротьбі за те, щоб не відставати від останніх досягнень, державні органи змушені впроваджувати інновації з постійно зростаючою швидкістю. Використання технологій є важливою частиною роботи поліції, а технологічні інновації йдуть пліч-о-пліч з еволюцією поліцейської практики. Підвищення ефективності та результативності, щоб не відставати від зростаючого попиту, залишаючись при цьому в рамках жорстких бюджетних обмежень, є основною рушійною силою цього взаємозв'язку.

Оскільки технології використовуються для вчинення більш витончених злочинів, працівники поліції все частіше застосовують технічні засоби для боротьби зі злочинністю. Для забезпечення безпеки суспільства та захисту людських життів важливо, щоб індустрія кримінального правосуддя використовувала найсучасніше програмне забезпечення, системи відстеження та інше. [1, с. 19].

На сьогодні важко уявити роботу будь-якого з підрозділів Національної поліції України без інформаційної підтримки та інформаційного забезпечення, накопичення та систематизації інформації в базах даних. Це є наочним підтвердженням загальновідомої тези «хто володіє інформацією, той володіє світом». Поліція сьогодні використовує різноманітні новітні технології для боротьби з тими злочинцями, які використовують переваги цих технологій у негативних цілях. Однак працівникам поліції, можливо, доведеться шукати більш досконале програмне забезпечення і технології для подолання цих проблем.

З урахуванням додаткових викликів, спричинених пандемією COVID-19 та військовим станом у країні, загальна залежність поліції від технологічних інновацій для вдосконалення своєї діяльності багаторазово зросла. Сьогодні багато поліцейських сил є більш "технічно підкованими", ніж будь-коли ра-

ніше. Такий розвиток подій не важко зрозуміти, оскільки як злочинність, так і поліцейська діяльність еволюціонують разом з технологіями в процесі.

Основними тенденціями розвитку інформаційних технологій у правоохоронній сфері є: 1) удосконалення форм та методів управління системами інформаційного забезпечення; 2) централізація та інтеграція комп'ютерних банків даних; 3) впровадження новітніх комп'ютерних інформаційних технологій для ведення кримінологічних та криміналістичних обліків; 4) розбудова та широке використання ефективних та потужних комп'ютерних мереж; 5) застосування спеціалізованих засобів захисту інформації; 6) налагодження ефективного взаємообміну кримінологічною інформацією на міждержавному рівні. Все це забезпечує суттєве підвищення рівня боротьби зі злочинністю [2, с. 12]. Крім того, технології повинні давати можливість поліції аналізувати різні види інформації з метою досягнення відповідних результатів.

Також, слід зазначити, що в умовах сьогодення обов'язки Національної поліції України не можуть бути виконані без допоміжної діяльності, яка безпосередньо не реалізує передбачені законом завдання, але є необхідною для їх досягнення. Одним із таких видів діяльності, які здійснюються Національною поліцією України, відповідно до статті 25 Закону України "Про Національну поліцію", є інформаційно-аналітичне забезпечення. Інформаційні потреби визначають мету інформаційного забезпечення Національної поліції України, яка полягає у забезпеченні поліцейських інформацією необхідної якості у відповідні строки та в межах наявних технічних і організаційних структур, нормативно-правової бази та фінансування. Саме тому, достатньо важливим є формування навиків із цифрової трансформації під час професійної підготовки поліцейських в закладах вищої освіти системи МВС України. У зв'язку із цим, особливої актуальності набуває «діджиталізація» процесу підготовки висококваліфікованих кадрів для Національної поліції [3, с. 250].

Перед поліцією стоїть завдання збору та управління великою кількістю інформації та даних. З переходом від паперових документів до цифрових багато співробітників стикаються з труднощами у веденні систем діловодства. Впровадження інформаційних баз для зберігання даних і подібних технологій полегшило правоохоронцям ефективне зберігання і управління даними, використовуючи при цьому розширені функції безпеки і надійні обчислювальні можливості.

Завдяки цифровим доказам поліція також має можливість отримати доступ до критично важливої інформації з будь-якого пристрою, такого як смартфон, планшети і різних технологій, що носяться при собі на тілі. Це означає, що слідчі можуть знайти необхідну інформацію, перебуваючи на місці злочину, заощаджуючи час і ресурси відомств.

Цифрові технології сьогодні відіграють важливу роль в поліції, а їх покращення може повністю змінити правила гри. Покращення таких технологій, однак, не є простим і залежить від зацікавленості вищого керівництва. До проблем і перешкод на шляху технологічних інновацій в поліцейській діяль-

ності відносяться розгортання нових систем за рахунок старих, відсутність фінансової та державної підтримки, проблеми в державно-приватному партнерстві, а також прийнятність для громадськості.

Отже, всі інформаційні системи Національної поліції України, незалежно від їх структури та сфери застосування, як правило, містять однаковий набір компонентів: функціональні, організаційні та обробки даних. Інформаційно-аналітичні системи та технології дозволяють Національній поліції України оптимізувати та раціоналізувати управлінські функції, використовуючи потенціали новітніх засобів отримання, генерування, обробки та передачі інформації. Підвищення якості та своєчасності виконання поліцейськими службових обов'язків потребує більш ефективного обміну інформацією між Національною поліцією України та іншими органами. Нові технології допомагають поліції залишатися на крок попереду злочинців, надаючи їм нові способи виявлення та запобігання правопорушенням. Саме тому необхідність їх покращення має бути першочерговою задачею Національної поліції України.

Література

1. Живко З. Б., Рудий Т. В., Сенік В. В., Родченко С. С. Проблеми нормативно-правової бази забезпечення кібербезпеки в Україні: стан і перспективи / Соціально-правові студії: науково-аналітичний журнал / гол. ред. О. Балинська. Львів: ЛьвДУВС, 2020. Вип. 3 (9). С. 18-25.
2. Інформаційні технології в правоохоронній діяльності : Посібник / В.А. Кудінов., В.М. Смаглюк, Ю.І. Ігнатушко, Іщенко В.А. К.: НАВСУ, 2018. С. 82.
3. Казанчук І. Д. Значення «діджиталізації» в освітньому процесі вищих закладів освіти України: організаційно-правові аспекти / Шляхи удосконалення професійних компетентностей фахівців в умовах сьогодення: матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет конф. (28–29 травня 2020 р., м. Київ) / уклад.: О. Ю. Дикий, Г.А. Коломєць, А.А. Ребрина. Луцьк: СЛУ ім. Лесі Українки, 2020. С. 249-251.

Дмитро ЛІСНІЧЕНКО ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМ ВІДЕОСПОСТЕРЕЖЕННЯ НЕДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ В АСПЕКТІ БОРОТЬБИ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ	95
Кристина ПОПОВСЬКА, Надія МЕДВЕДЕНКО ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ТА ТЕХНОЛОГІЙ ОРГАНАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ	99
Анастасія ЯБЛОНОВСЬКА, Ганна ФОРОС ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ТА ТЕХНОЛОГІЙ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ В БОРОТЬБИ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ	102
Дмитро СІФОРОВ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У СФЕРІ ЕНЕРГЕТИКИ ІСПАНІЇ	104

СЕКЦІЯ 4.

ПІДГОТОВКА ПЕРСОНАЛУ ДЛЯ БОРОТЬБИ З

КІБЕРЗЛОЧИННІСТЮ В УКРАЇНІ

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПРОТИДІЇ

Поліна УЗІОМ ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОТИДІЇ КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ	108
Володимир ДУЛГЕР ІНФОРМАЦІЙНА ПРОТИДІЯ ТА ЇЇ СКЛАДОВІ	111
Наталія ЛУКОВА-ЧУЙКО ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЗАХИСТУ ОБ'ЄКТІВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД	114
Олександр СІФОРОВ, Сергій СЕРГІЄНКО НАПРЯМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ІЗ ПРОТИДІЇ КІБЕРЗАГРОЗАМ У КРЕДИТНО-ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ	120
Алла КОБОЗЄВА ЗАХИСТ КРИТИЧНО ВАЖЛИВИХ ОБ'ЄКТІВ ІНФРАСТРУКТУРИ В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОГО МИРУ ТА БЕЗПЕКИ	124